

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 15/09

17 lutego 2009 r.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-465/07

Meki Elgafaji i Noor Elgafaji / Staatssecretaris van Justitie

OSOBA WNOSZĄCA O OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ NIE MUSI KONIECZNIE UDOWODNIĆ, ŻE STANOWI KONKRETNY CEL PRZEMOCY W PAŃSTWIE POCHODZENIA ZE WZGLĘDU NA ELEMENTY CHARAKTERYZUJĄCE JEJ SYTUACJĘ OSOBISTĄ

Wysoki poziom przemocy nieselektywnej w państwie pochodzenia może wyjątkowo wystarczyć, żeby właściwe organy krajowe uznały, że osoba cywilna odesłana do tego państwa może być narażona na rzeczywiste ryzyko poważnego i zindywidualizowanego zagrożenia

Głównym celem dyrektywy 2004/83/WE¹ jest zapewnienie, z jednej strony, aby państwa członkowskie stosowały wspólne kryteria dla identyfikowania osób rzeczywiście potrzebujących międzynarodowej ochrony, a z drugiej strony, aby we wszystkich państwach członkowskich był dostępny minimalny poziom świadczeń dla takich osób.

W dniu 13 grudnia 2006 r. małżonkowie Elgafaji zwrócili się z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy w Niderlandach, dołączając do tego wniosku dowody mające na celu udowodnienie rzeczywistego ryzyka, na które byliby oni narażeni w przypadku wydalenia do państwa pochodzenia czyli Iraku. Decyzjami z dnia 20 grudnia 2006 r. właściwy minister odmówił wydania zezwolenia na pobyt czasowy małżonkom Elgafaji. Minister uznał w szczególności, że nie wykazali oni wystarczająco okoliczności, na które się powoływali i w związku z tym nie udowodnili istnienia rzeczywistego ryzyka poważnego i zindywidualizowanego zagrożenia, na które, jak twierdzili, byliby narażeni w państwie pochodzenia.

W następstwie oddalenia ich wniosków, małżonkowie Elgafaji wnieśli skargę do Rechtbank te⁹ s-Gravenhage, która została uwzględniona przez ten sąd. Raad van State – sąd, do którego zostało wniesione odwołanie w tej sprawie, uznał, że mające zastosowanie przepisy dyrektywy 2004/83/WE budzą wątpliwości interpretacyjne i postanowił wystąpić do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniami prejudycjalnymi. Sąd odsyłający zmierza zasadniczo do

¹ Dyrektywa Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony (Dz.U. L 304, s. 12 i prostowanie Dz.U. 2005, L 204, s. 24).

wyjaśnienia, czy właściwe przepisy dyrektywy² należy interpretować w ten sposób, że istnienie poważnego i zindywidualizowanego zagrożenia życia lub integralności osoby wnoszącej o ochronę uzupełniającą uzależnione jest od tego, czy **przedstawi ona dowód na to, że stanowi konkretny cel przemocy ze względu na elementy charakteryzujące jej sytuację osobistą.**

Trybunał uznał, że krzywda zdefiniowana w dyrektywie jako „poważne i zindywidualizowane zagrożenie życia i integralności osoby cywilnej”³ dotyczy ryzyka krzywdy o charakterze bardziej ogólnym niż dwa pozostałe rodzaje krzywdy zdefiniowane w tej dyrektywie⁴, obejmujące sytuacje, w których wnioskującemu o ochronę uzupełniającą konkretnie grozi ryzyko krzywdy określonego rodzaju.

Mowa jest tu raczej szerzej o zagrożeniu życia lub integralności osoby cywilnej, niż o określonych aktach przemocy. Poza tym, przedmiotowe zagrożenia stanowią nieodłączną część ogólnej sytuacji „międzynarodowych lub wewnętrznych konfliktów zbrojnych”. Wreszcie, **przemoc leżąca u podstaw tych zagrożeń została zakwalifikowana jako „nieselektywna” tj. przy użyciu pojęcia, które oznacza, iż przemoc ta może dotknąć osoby bez względu na ich sytuację osobistą.**

W tym względzie należy sprecyzować, że im bardziej wnioskodawca ewentualnie jest w stanie wykazać, że dana sytuacja konkretnie jego dotyczy ze względu na elementy właściwe jego sytuacji osobistej, tym niższy będzie poziom przemocy nieselektywnej wymagany w celu skorzystania z ochrony uzupełniającej.

Ponadto, Trybunał dodał, że w ramach indywidualnej oceny wniosku o przyznanie ochrony uzupełniającej mogą w szczególności być wzięte pod uwagę:

- zasięg geograficzny przemocy nieselektywnej, a także – w przypadku powrotu wnioskodawcy do danego państwa – rzeczywiste miejsce pobytu w tym państwie, i
- istnienie, w danym przypadku, istotnej przesłanki rzeczywistego ryzyka, takiego jak fakt, że wnioskodawca już doznał poważnej krzywdy albo był bezpośrednio zagrożony jej wystąpieniem, chyba że istniały wystarczające powody, aby uznać, iż nie będzie się ona powtarzać – przesłanki, przy uwzględnieniu której wymóg przemocy nieselektywnej wymaganej w celu możliwości skorzystania z ochrony uzupełniającej może być mniejszy.

Dlatego też właściwe przepisy dyrektywy należy interpretować w taki sposób, że:

- **istnienie poważnego i zindywidualizowanego zagrożenia życia lub integralności osoby wnoszącej o ochronę uzupełniającą nie jest uzależnione od przedstawienia dowodu na to, że stanowi ona konkretny cel przemocy ze względu na elementy charakteryzujące jej sytuację osobistą;**
- **istnienie takiego zagrożenia może wyjątkowo zostać stwierdzone, jeżeli przemoc nieselektywna charakteryzująca trwający konflikt zbrojny – której oceny dokonują właściwe organy krajowe rozpatrujące wniosek o przyznanie ochrony uzupełniającej lub sąd państwa członkowskiego, do którego przekazano do rozpatrzenia odmowę przyznania takiej ochrony – osiągnęła poziom na tyle wysoki, że istnieją istotne podstawy, aby uznać, iż jeśli dana osoba wróci do omawianego państwa lub regionu,**

² Artykuł 15 lit. c) dyrektywy w związku z art. 2 lit. e) tej dyrektywy.

³ Artykuł 15 lit. c) dyrektywy.

⁴ Artykuł 15 lit. a) i b) dyrektywy, w którym zostały użyte pojęcia „kara śmierci”, „egzekucja”, „tortury lub niehumanitarne, albo poniżające traktowanie lub karanie wnioskodawcy”.

może narazić się na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej i zindywidualizowanej krzywdy ze względu na sam fakt przebywania na tym obszarze.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PL, PT, SK

Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C-465/07>

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się z
Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2793 Faks (00352) 4303 2053